

Kallelse

Vård- och omsorgsnämnden kallas till sammanträde

Tid: Tisdagen den 22 december 2015 kl. 17.00

Plats: Largen, plan I, Alceahuset, Hackstavägen 22

(Sammanträdesrum Largen är reserverat för Alliansen kl. 15.30–17.00.

Sammanträdesrum Losjön, plan I är reserverat för oppositionen kl. 16.00–17.00)

Övrig information:

Vänligen anmäl eventuella förhinder till Anne Savolainen, anne.savolainen@osteraker.se

Observera att sammanträdet börjar kl. 17.00. Jultallrik serveras kl. 18.

På uppdrag av ordförande Mikael Ottosson (KD)

Anne Savolainen
Administrativ samordnare

Dagordning

1. Upprop, fastställande av dagordning och övriga frågor
2. Val av justerare samt tid och plats för justering

Informationsärenden

3. Nulägesrapport om socialförvaltningens organisation; kommundirektör Jan-Olof Friman och personalchef Fredrika Andersson
4. Vård- och omsorgsnämndens månadsuppföljning per 2015-11-30

Beslutsärenden

5. Attestförteckning 2016
6. Projekt öppen verksamhet för unga personer med psykisk funktionsnedsättning
7. Revidering av förfrågningsunderlag angående upphandling av hemtjänsten enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV
8. Parboendegaranti, revidering av riktlinjer

9. Ersättningar enligt LSS

- a) Nivåbedömning och särskild ersättning vid korttidsvistelse LSS, egen regi
- b) Ersättning Solhagagruppen
- c) Särskild ersättning för korttidstillsyn Saltkråkan
- d) Särskild ersättning för korttidstillsyn Mattisborgen
- e) Särskild ersättning för korttidstillsyn Halo

10. Individärenden

- 10.1 Ansökan om personlig assistans
- 10.2 Ansökan om korttidsvistelse
- 10.3 Ansökan om korttidsvistelse
- 10.4 Ansökan om korttidsvistelse i familj
- 10.5 Ansökan om bostad med särskild service för barn eller familjehem
- 10.6 Ansökan om familjehem
- 10.7 Ansökan om heldygnsvård på habiliteringscentrum
- 10.8 Ansökan om HVB-boende
- 10.9 Ansökan om HVB-boende

11. Anmälan delegationsbeslut

- 11.1 Ordförandebeslut 2015-11-24 – bistånd enligt SoL (bifogas)
- 11.1 Ordförandebeslut 2015-11-24 – personlig assistans enligt LSS (bifogas)
- 11.1 Ordförandebeslut 2015-11-24 – bostad med särskild service enligt LSS (bifogas)
- 11.2 Delegationslistor Procapita september 2015 (finns i pärmen)

12. Delgivningar

- 12.1 Protokoll Styrelsen i Samordningsförbundet Södra Roslagen 2015-11-11 (finns i pärmen)
- 12.2 Verksamhetsplan och budget 2016, Samordningsförbundet Södra Roslagen (finns i pärmen)
- 12.3 KF § 8:3 Beslut i ärende avseende Budget 2016 med plan 2017-2018 (bifogas)
- 12.4 SKL Cirkulär 15:37 Ersättningar vid familjehemsvård av barn, unga och vuxna, vårdnadsöverflyttningar m.m. för år 2016 (finns i pärmen)
- 12.5 SKL Cirkulär 15:38 Ersättningar till kontaktfamiljer och kontaktpersoner enligt SoL för år 2016 (finns i pärmen)
- 12.6 SKL Cirkulär 15:39 Ersättning till kontaktperson och kontaktfamilj/stödfamilj som korttidsvistelse enligt LSS för år 2016 (finns i pärmen)
- 12.7 Rapport, Genomlysning av socialförvaltningen (finns i pärmen)
- 12.8 Protokoll FÖRSAM 2015-11-16 (finns i pärmen)
- 12.9 Tillsyn av myndighetsutövning enligt SoL och LSS – en sammanställning av tre tillsyner i Stockholms län och Region Gotland
- 12.10 Statistikrapport – kommunal vård, oktober 2015 (finns i pärmen)

5.

Attestförteckning 2016

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-12-08

Dnr VON 2015/0080-002(1)

Attestförteckning för 2016

Sammanfattning

I enlighet med attest- och utanordningsreglementet skall respektive nämnd/styrelse utse beslutsattestanter och ersättare för olika ansvarskoder inom respektive verksamhetsområde för 2016.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. utbetalningar exkl. hyreskostnader som överstiger 5 basbelopp ska granskas av enhetschef och atteras av respektive förvaltningschef. (Basbelopp för 2016 är 44 300 kr och 5 basbelopp blir 221 500 kr).
2. godkänna generell attesträtt för förvaltningschef
3. Bemyndiga förvaltningschef att utse beslutsattestanter under året.
4. godkänna generell attesträtt för socialförvaltningens controller inom Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde som omfattas av bilaga 1.
5. godkänna förslaget till beslutsattestanter för Vård- och omsorgsnämnden enligt bilaga 1.

Bilagor

1. Attestförteckning för Vård- och omsorgsnämnden, 2015-12-08

Lief Söderholm
T.f. socialchef

Frida Wennermark
Controller

Österåkers kommun

Vård- och omsorgsnämnden

2015-12-08

Attestanter och ersättare 2016

Benämning	Ansvarskod	Beslutsattestant
Politisk verksamhet Vård- och omsorgsnämnd	51000	Mikael Ottosson
Socialförvaltningen Socialchef	51100	Leif Söderholm
Medicinskt ansvarig sjuksköterska	51400	David Lidin
Chef Biståndsenheten	52100	Sigbritt Sundling
Biståndshandläggare särskilt boende	52200	Sigbritt Sundling
Biståndshandläggare hemtjänst	52300	Sigbritt Sundling
Biståndshandläggare psykiatri	52400	Sigbritt Sundling
LSS-handläggare barn	52500	Sigbritt Sundling
LSS-handläggare vuxna	52600	Sigbritt Sundling
Chef Personligt ombud	53100	Lea Vaattovaara
Ekonom/Vård- och omsorg	12765	Controller VON

Beslutsattestant	Ersättare
Mikael Ottosson	Leif Söderholm
Leif Söderholm	Sigbritt Sundling
David Lidin	Leif Söderholm
Sigbritt Sundling	Margot Franzén
Lea Vaattovaara	Leif Söderholm

6.

Projekt öppen verksamhet för unga personer med
funktionsnedsättning

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-12-09

Dnr VON 2015/0073

Projekt öppen verksamhet för unga personer med psykisk funktionsnedsättning

Sammanfattning

Produktionsstyrelsen har i verksamheten Bryggan ordnat fritidsverksamhet åt målgruppen unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning under 2015. Utvärdering av projektet har gjorts och Produktionsstyrelsen ansöker om att få finansiering från Vård- och omsorgsnämnden för att under 2016 kunna fortsätta bedriva denna verksamhet.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

1. Notera information till protokollet om utvärdering av projektet öppen verksamhet för unga personer med funktionsnedsättning vid Bryggan
2. Utbetala 267 000 kr för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31 till Produktionsstyrelsen för att kunna ha öppen verksamhet två kvällar i veckan, för unga med psykisk funktionsnedsättning under denna period.
3. Efter att utvärdering är gjord för perioden 2016-01-01 – 2016-05-31 ska nytt beslut fattas för fortsatt verksamhet för perioden 2016-09-01 – 2016-12-31

Bakgrund

Produktionsstyrelsen har ansökt om och fått finansiering från Vård- och omsorgsnämnden för att under 2015 bedriva en fritidsverksamhet för unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning. Under 2015 har 39 tillfällen genomförts på kvällstid. Verksamheten kallar sig Bryggan och verksamheten har i bifogad skrivelse utvärderat verksamheten för 2015.

Förvaltningens slutsatser

Produktionsstyrelsen har i verksamheten Bryggan ordnat fritidsverksamhet åt målgruppen unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning. Besökarna har framförallt kommit via tips från andra verksamheter, t ex daglig verksamhet, personligt ombud och PRIMA vuxenpsykiatri.

Synpunkter som inhämtats från biståndshandläggare, personal vid daglig verksamhet, personliga ombud, personal inom psykiatri, samt från intresseföreningen för schizofreni (IFS) är samtliga mycket positiva. Man har inom samtliga verksamheter sett behov av att målgruppen ska ha någonstans att vara på kvällen, att ha möjlighet tillhöra ett socialt sammanhang. Målgruppens behov av stöd ökar, och förhoppningen är att en öppen verksamhet kan bidra till att undvika vissa behov av biståndsbedömt stöd.

Bryggan har nu börjat bli en så pass etablerad verksamhet och har börjat under året att etablera kontakt inte bara med målgruppen, utan också med fritidsgårdar och andra instanser såsom ILSA och inlett samarbete för ett större utbud och nätverk. I samverkan med ILSA har de ett ungdomsprojekt på gång.

Tjänsteutlåtande

Förvaltningen föreslår, i och med den positiva utveckling som verksamheten har, att Bryggan får fortsätta sin verksamhet under 2016. Vi föreslår också att de får ha öppen verksamhet två kvällar i veckan under perioden 2016-01-01 – 2016-08-31.

Efter att en utvärdering har genomförts för perioden 2016-01-01 – 2016-05-01 ska ett nytt beslut fattas för fortsatt verksamhet för perioden 2016-09-01 – 2016-12-31.

Den totala kostnaden under 2016 för Bryggan med öppen verksamhet två kvällar i veckan blir 400 000 kr. Förvaltningen föreslår att det utbetalas 267 000 kr för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31 till Produktionsstyrelsen för att kunna ha öppen verksamhet två kvällar i veckan, för unga med psykisk funktionsnedsättning under denna period. Det resterande beloppet för perioden 2016-09-01 – 2016-12-31 betalas ut beroende på utvärderingens resultat och nytt beslut.

Under 2015 har verksamheten finansierats med medel som kommunen erhållit för uppnådda prestationer inom psykiatriområdet inom ramen för Regeringens så kallade PRIO-satsning. Det finns fortfarande kvar av denna PRIO-satsnings medel och som kan täcka finansieringen av Bryggans verksamhet för 2016.

Bilagor

1. Utvärdering av verksamheten Bryggan hösten 2015, 2015-11-25

Leif Söderholm
Tf Socialchef

Eva Höxter
Sakkunnig inom funktionshinder

2015-11-25

Utvärdering av fritidsverksamhet för unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning "Bryggan".

Bryggan startade sin verksamhet september 2014 och har nu under 2015 haft öppet under 39 onsdagar mellan kl. 17-20. Tanken bakom Bryggan är att kunna erbjuda en naturlig samlingsplats för våra unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning.

Bryggan är ett ställe att gå till där man får känna tillhörighet och ingå i ett större sammanhang och inte behöver känna sig avvikande. Målgruppen är en grupp som stadigt växer och behöver allt fler insatser och mer stöd. Genom att bidra till att bryta isoleringen för denna grupp medborgare, minskar vi också förhoppningsvis behovet av framtida tyngre insatser, såsom inskrivning på psykiatrisk avdelning.

Bryggan har två handledare med stor erfarenhet och gedigen kompetens. Gabrielle Solander som under dagtid arbetar på träfflokalen Ruffen och Angelica Wallén som arbetar som boendestödjare inom socialpsykiatri, driver Bryggan.

Vi har under året marknadsfört Bryggan genom informationsutskick både mejl-och brevlades till alla tänkbara kanaler. Samtliga enhetschefer inom VoO, instanser som ILSA, PO, Arbetsförmedlingen, husläkarmottagningen, ungdomsmottagningen samt via boendestödjarna m.fl. har tagit emot den broschyr vi sammanställt och den har nått såväl personal som deltagare. Vi finns nu även på Österåkers hemsida. I det fall vi får fortsätta verksamheten under 2016 är planen att marknadsföra Bryggan via personliga besök av Gabrielle och Angelica på olika verksamheter i kommunen. Exempelvis på verksamheternas husmöten och APTn.

Deltagarnas önskemål har från start format Bryggan. Besöksantalet har legat på ett snitt av 6-7 besökare per gång. Deltagarnas krav är inte särskilt höga, utan för det mesta vill man fika tillsammans och prata, skratta och spela spel. Ett frekvent önskemål under året har varit att få laga middag och äta tillsammans. Allt till självkostnadspris. Ytterligare önskemål som tillgodosetts under året har varit att gå på bio tillsammans och göra olika utflykter utöver att "bara vara" tillsammans.

Aktiviteter 2015:

- Lagat mat
- Filmkvällar
- Minigolf
- Bio
- Promenader

- Bakat
- Spelat spel
- Restaurangbesök
- Sist men inte minst- samtalat!

Gabrielle och Tina (som nu är tjänstledig och har ersatts av Angelica Wallén) har under Bryggans onsdagar låtit deltagarna fylla i en enkät om hur de uppfattar verksamheten. Egentligen är det bästa sättet att sammanfatta Bryggan att citera några av deltagarnas uppfattningar:

"Om man kommer hit en dag och är trött efter praktiken, så blir jag pigg och glad".

"Många roliga kvällar tillsammans och det ger mig mycket".

"På Bryggan dömer ingen mig och det är ett ställe man kan vara sig själv på".

"Bryggan har underbar personal".

"Är bra att gå till när man inte vill sitta hemma själv".

"Bryggan är en gemenskap".

"Det betyder mycket för min självkänsla, eftersom vi som är här har samma förutsättningar. Det är viktigt för jag känner en gemenskap och vi har jättekul. Vi skrattar mycket och det är bra för hälsan".

"Att ha någonting att göra är viktigt och att ha vänner är ett stort plus. Men vart ska man hitta vänner? I jobbet och skola för många, men när man inte har det? Vart hittar man då vänner? Svaret: på Bryggan! Där får vi vara oss själva, vi får komma som vi är, skratta..här har vi även saker gemensamt".

"Det finns ju en del ställen med sysselsättningar redan, men många är ofta riktade till äldre. Klart att alla åldrar går bra ihop, men det är ändå lite speciellt med ungefär lika".

Vårt uttryckliga önskemål är att få fortsätta driva Bryggan och att undvika glapp. Det sista tillfället är 30/12. Den målgrupp vi riktar oss till kan vara svår att fånga upp och Bryggan har sedan start haft konstant flöde av besökare.

Vi har nu lyckats etablera kontakt inte bara med målgruppen, utan också med fritidsgårdar och andra instanser såsom ILSA och inlett samarbete för ett större utbud och nätverk. Vi har ett ungdomsprojekt på gång med ILSA. Det håller på att ta sin form och vi kommer bjuda in till nätverksträff under första kvartal med syfte att förstärka stödet runt bland andra våra ungdomar med psykiska funktionsnedsättningar. Samarbetsprojektet utgår från Bryggan och ILSA och till mötet bjuds Lotsen, fritidskonsulenten, ungdomsmottagningen m.fl in. Bryggan har nu börjat bli en så pass

etablerad verksamhet att vi vill gå djupare in i engagemanget och se hur vi kan utvecklas som verksamhet.

Vår högsta förhoppning är att få utöka verksamheten med två kvällar i veckan under 2016 för att se hur många deltagare mer generösa öppettider kan ge. Flera av deltagarna har efterfrågat alternativa tider till onsdagarna, eftersom man helt missar en veckas Brygga om man råkar vara uppbokad på onsdagkvällarna. Det ligger ju också i våra besökares utmaning att det kan vara psykiska hinder att komma iväg en kväll, och då känns det bra att kunna erbjuda ytterligare tillfälle för att möta upp deras behov.

/Gitte Stedt

Enhetschef inom socialpsykiatri

/Gabrielle Solander och Angelica Wallén

Våra "Brygganister"

8.

Parboendegaranti, revidering av riktlinjer

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen.

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2015-12-09

Dnr VON 2015/0075

Parboendegaranti

Sammanfattning

2014 fastställde Vård- och omsorgsnämnden riktlinjer för parboendegaranti i särskilda boendeformer. Först under senare delen av 2015 har det blivit aktuellt att tillämpa riktlinjerna då det första paret flyttade in på ett särskilt boende på dessa premisser. I samband med detta uppstod nya frågeställningar om hur parboendegarantin skulle tillämpas. En revidering av riktlinjerna har genomförts av kvalitetssamordnare, sakkunnig äldreomsorg och MAS.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden antar reviderade riktlinjer för parboendegaranti inom särskilda boenden
2. Finansiering sker inom befintlig ram.

Bakgrund

Under 2012 infördes en ny bestämmelse om parboende i socialtjänstlagen, SoL. Bestämmelsen innebär att makar och sambor som varaktigt levit tillsammans, under vissa förutsättningar har rätt att fortsätta bo tillsammans även när det enbart är den ene som har biståndsbeslut om särskilt boende. Vård- och omsorgsnämnden fastställde 2014 riktlinjer för parboendegaranti inom särskilda boenden. När det nu under hösten blev aktuellt att ett par makar flyttade in på ett särskilt boende som parboende uppstod nya frågeställningar om tillämpningen av parboendegarantin.

Utgångspunkten när riktlinjerna skrevs var att den medflyttande maken var helt frisk och inte behövde omsorg för egen del, förutom möjligen enstaka hemtjänstinsatser. Den medboende förutsattes att anlita sin vanliga husläkarmottagning. I det nu aktuella fallet visade det sig att den medboende behövde hjälp med sin medicinering. Hälso- och sjukvård på särskilt boende ligger inom kommunens ansvarsområde, således måste även den medboende få sitt behov av hälso- och sjukvård tillgodosett inom det särskilda boendet.

För övrigt är det förvaltningens bedömning att det särskilda boendet ska ha ett övergripande hälso- och sjukvårdansvar för alla som bor på boende oavsett om det är efter eget SoL-beslut eller som medboende. Skulle den medboende drabbas av ett akut sjukdomstillstånd under jourtid måste det finnas en beredskap för akutåtgärd, om så bara för att tillkalla ambulans. Av detta följer att utföraren ska ha en viss ersättning detta.

I övrigt har några förtydliganden och redaktionella ändringar i riktlinjerna gjorts, samt tillägget att den medboende även ska få tillgång till service i form av tvätt.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1.Parboendegaranti inom särskilda boenden, Riktlinjer för Österåkers kommun, antagna av Vård- och omsorgsnämnde 2014-06-17, reviderade 2015-12-22

Beslut bör delges

Produktionsstyrelsen

HSB Omsorg

Attendo

Förenade Care

Leif Söderholm

t.f. socialchef

Margot Franzén

kvalitetssamordnare

t.f. enhetschef

Parboendegaranti inom särskilda boenden

Riktlinjer för Österåkers kommun, antagna av Vård-
och omsorgsnämnden 2014-06-17 Reviderad 2015-12-22

Målgrupp

Parboendegarantin omfattar personer som har beviljats eller beviljas bistånd enligt 4 kap 1 § SoL i form av särskilt boende för äldre enligt 5 kap 5 § SoL, såväl omvårdnadsboende som demensboende.

Lagrum

4 kap 1c § SoL: För den som har beviljats bistånd i form av sådan särskild boendeform som avses i 5 kap 5 §, ska det ingå i skälighetsnivå att kunna sammanbo med make eller sambo. Detta gäller under förutsättning att paret varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett sådant boende, att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott. Första stycket gäller oavsett om maken eller sambon har behov av boende i särskild boendeform.

Ansökan

Den som tillhör målgruppen kan ansöka hos kommunen om att make, maka, sambo eller registrerad partner ska kunna flytta med till det särskilda boende som medboende. En förutsättning för att ansökan om medboende ska bifallas är att paret har varit varaktigt sammanboende.

Varaktigt sammanboende

Vid bedömning av om paret varaktigt har sammanbott ska hänsyn tas till helheten i det enskilda fallet. Någon bestämd tidsrymd kan inte fastställas. Förekomst av gemensam permanentbostad, gemensamt hushåll och/eller gemensam folkbokföringsadress är faktorer som vägs in i bedömningen.

Bådas vilja att bo tillsammans

Biståndshandläggaren behöver så långt det är möjligt klarlägga att båda parterna är överens och införstådda om att de vill fortsätta bo tillsammans och vad det innebär. Om endast den ena parten vill fortsätta bo tillsammans i ett särskilt boende finns det inga förutsättningar för att bifalla en ansökan om parboende.

Information till den medboende

Den medboende måste tidigt informeras om förutsättningarna för parboendet. Dels vad som gäller om den som har biståndsbeslutet avlider och hur det praktiskt fungerar i det särskilda boendet. Informationen ska ges både muntligt och skriftligt och med en bekräftelse på att den medboende tagit del av vad som gäller.

Bilaga 1. Kundinformation.

Möjlighet att provbo i tre månader

Att flytta till ett särskilt boende är en mycket stor omställning och det måste mot denna bakgrund ges möjlighet för den medboende att provbo och ha rätt att ändra sig innan ordinarie bostad avyttras. Vad gäller avgift för vård och omsorg tas hänsyn den högsta bostadskostnaden i tre månader.

Alternativ till parboende

Ett alternativ till parboende kan vara att bo tillsammans under kortare perioder t.ex. några dygn per vecka. Den anhörige betraktas då som en gäst. Matkostnaden betalas direkt till utföraren enligt samma principer som vid parboende. Extrasäng ordnas av utföraren.

Biståndsbeslut om parboende

Det är den enskilde som beviljas särskilt boende enligt 4 kap 1 § SoL, som kan ansöka om parboende. Vid bifall fattas ett tilläggsbeslut enligt 4 kap 1 c §. Den medflyttande benämns medboende och omfattas inte av biståndsbeslutet.

Överklagande av beslut

Avslagsbeslut kan överklagas till Förvaltningsrätten.

Utformning av bostaden

Enligt Socialstyrelsen och Boverket ska ett boende som används för parboende vara utformat så att det motsvarar skäligen levnadsnivå. Paret ska känna att de sammanbor och det så långt det är möjligt motsvarar de önskemål som sökanden har. Parboende kan vara ett gemensamt rum/ lägenhet eller skilda rum i nära anslutning till varandra.

I egenskap av arbetsgivare har utförarna ett ansvar för personalens arbetsmiljö. Med hänsyn till detta ansvar och boendets fysiska utformning är det inte givet att alla boenden är lämpade för parboende.

Den medflyttandes rätt till insatser

Ett beslut om att bevilja medboende innebär inte att den medflyttande har rätt till några insatser. Då de praktiska möjligheterna att klara sig själv, på samma sätt som om personen skulle ha bott i eget boende, är begränsade ska den medboende få tillgång till viss service, såsom städning, tvätt, möjlighet att äta i matsalen och att delta i fritidsaktiviteter. Om den medboende har behov av insatser för egen del kan hon/han ansöka om bistånd. Beslut fattas utifrån samma principer som för hemtjänsten och avgift tas ut enligt hemtjänsttaxa. Personalen i boendet utför beviljade insatser.

Serviceinsatser

Som gifta har makar enligt äktenskapsbalken vissa skyldigheter gentemot varandra. Det handlar bland annat om att fördela utgifter och sysslor mellan sig och att samarbeta för att vårda sitt hem. Det innebär att makar har ett gemensamt ansvar för ekonomi och skötsel av hemmet exempelvis städning, tvätt och inköp. Någon omvårdnadsplikt finns däremot inte.

I den enskildes biståndsbeslut ingår viss service som städning och tvätt. Vid parboende måste bedömningen göras utifrån hela hushållet av vilka sysslor som ingår i det gemensamma ansvaret och vilka som ska omfattas av biståndsbeslutet.

Måltider

Den medboende ska betala för måltider direkt till utföraren enligt den gällande taxan för måltider på särskilt boende.

Hur måltiderna ska arrangeras avgörs i samråd med utföraren.

Eventuell utrustning som t.ex. mikrovågsugn, brödrost, kaffebryggare, vattenkokare med mera för enskilt bruk bekostas av den medboende.

Hälso- och sjukvård

Enligt 18 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), HSL regleras att kommunens hälso- och sjukvårdsansvar i särskilt boende omfattar den som **efter biståndsbeslut** av kommunen bor i en sådan boendeform.

På grund av patientsäkerhetsskäl, praktiska skäl och samverkansutmaningar har Österåkers kommun valt att hälso- och sjukvårdsansvaret även ska omfatta den medboende. **Hälso- och sjukvård ska ges utifrån den medboendes behov och förutsättningar. Det är utförarens legitimerade hälso- och sjukvårdspersonal som gör individuell bedömning av den medboendes hälso- och sjukvårdsbehov.**

Hälso- och sjukvårdsansvaret innebär att utföraren ska bedöma den medboendes hälso- och sjukvårdsbehov i samråd med den medboende. **Den grundläggande nivån och tanken är att den medboende själv ska ansvara för sin hälso- och sjukvård genom egenvård t.ex. genom besök på primärvårdens vårdcentraler. Kostnader för läkarvård och läkemedel bekostas av den medboende.**

Utföraren ska upprätta dokumentation och plan för hur eventuella akuta insatser som inträffar på boendet ska hanteras. I övrigt innebär grundnivån att utföraren ska kunna bistå med goda råd och vägledning av allmän karaktär.

Om den medboende har hälso- och sjukvårdsbehov utöver den grundläggande nivån ska avstämning ske med beställaren för att gemensamt bedöma och besluta om nivån på hälso- och sjukvårdsinsatsen för den medboende.

Hälso-och sjukvårdsnivå

1. Få åtgärder, låga krav på förberedelse, informationsarbete och samverkan. (1 p)
2. Några åtgärder krävs, vissa krav på förberedelse, samverkan etc. (2-4 p)
3. Många åtgärder krävs. Stora krav på förberedelser, samverkan etc. (5-8 p)
4. Omfattande åtgärder krävs. Mycket högakrav på förberedelser etc. (9-10 p)

Dokumentation

Regler för dokumentation under genomförande av beslutade stödinsatser avser inte den medflyttande personen, såvida inte den personen för sin del också har beslutade biståndsinsatser. Motsvarande tillämpning gäller även för individuell plan enligt 2 kap 7 § SoL och 3f § HSL.

Insatser, planer och bedömningar av hälso- och sjukvårdskaraktär ska journalföras enligt Patientdatalagen.

Reglering av hyresförhållandet

Den som har beviljats särskilt boende hyr sin bostad och tecknar hyreskontrakt för denna. Enligt Jordabalken 34 § har makar och sambor besittningsskydd trots att de båda inte står som hyresgäster

I samband med att hyreskontrakt tecknas, måste en blankett om avstående från besittningsskyddet undertecknas av den enskilde. Ett sådant avstående kräver hyresnämndens godkännande. På blanketten ska anges "annan orsak" samt motivering till vilken orsak det är. Avstående är giltigt i fyra år.

Bilaga 2: Överenskommelse om avstående från besittningsskydd.

Utföraren skriver hyreskontraktet med den enskilde och ansvarar för att giltigt avstående från besittningsskyddet finns. Den medboende förväntas anmäla sig till Armadas bostadskö.

När hyresförhållandet upphör

När hyresförhållandet mellan den som står på kontraktet (som har det biståndsbedömda behovet) och hyresvärden upphör, har den medboende inte någon rätt att bo kvar i lägenheten. Uppsägningstidens längd framgår av hyreskontraktet.

Om det framkommer att den medboende har behov av särskilt boende kan han/hon ansöka för egen del och får bo kvar i den gemensamma bostaden i väntan på beslut.

Ansökan bedöms enligt gällande riktlinjer, det vill säga att sökanden ska ha ett varaktigt behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser.

Det är mycket viktigt att detta görs klart från början innan paret fattar beslut om medflyttning och att information lämnas både muntligt och skriftligt.

Om båda har behov av särskilt boende

Sedan år 2006 finns det reglerat i 2 kap 2 § socialtjänstförordningen (2001:937) att i de fallen makar, sambor eller registrerade partner båda är i behov av boende i särskilt boende ska med skälig levnadsnivå menas att båda parter om de begär det beredas plats i samma boende.

Ersättning till utföraren

- Ingen ersättning för medboende om paret bor i samma lägenhet.
- Ersättning som för tomplats om medboende upptar en egen lägenhet.
- 75 % av gällande hemtjänstpeng för utförd timme om medboende beviljats hjälp i hemmet enligt SoL.
- Ersättning för hälso-och sjukvårdsinsatser:

Nivå 1: 50 kr per dygn

Nivå 2: 250 kr per dygn

Nivå 3: 500 kr per dygn

Nivå 4: 1000 kr per dygn

Referenser

Regeringens proposition 2008/09:82. Stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående

Regeringens proposition 2011/12:147. Rätten att få åldras tillsammans – en fråga om skälighet, värdighet och välbefinnande i äldreomsorgen

Socialutskottets betänkande 2011/12: SoU21

Socialstyrelsens Meddelandeblad nr 11/2012

Sveriges Kommuner och Landsting. Cirkulär nr 12:51

Rätten att fortsätta bo tillsammans i ett äldreboende. Vägledning för tillämpning av socialtjänst och hyreslagstiftning. Socialstyrelsen och Boverket 2013

12.3

KF § 8:3 Beslut i ärende avseende budget 2016 med
plan 2017-2018

KF § 8:3

Dnr. KS 2015/0302 (7)

Beslut i ärende avseende Budget 2016 med plan 2017-2018**Kommunfullmäktiges beslut****I Kommunfullmäktige****1.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget 2016 fastställs enligt följande***Exkl. revision*

Bruttokostnader 9 330 tkr

Revision

Bruttokostnader 1 720 tkr

Intäkter 30 tkr

2 Kultur- och fritidsnämnden**2.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget 2016 fastställs enligt följande**

Bruttokostnader 88 300 tkr

Intäkter 6 600 tkr

2.2 Pengen för Musikskola fastställs enligt bilaga 1.**2.3 Taxor och avgifter för olika verksamhetsområden fastställs enligt bilagor 9-13.****3 Skolnämnden****3.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget 2016 fastställs enligt följande**

Bruttokostnader 1 070 100 tkr

Intäkter 75 000 tkr

Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

3.2 Pengen för olika verksamhetsområden fastställs enligt bilagor 2-5.

3.3 Taxor och avgifter för förskoleverksamhet och fritidshem fastställs enligt bilaga 14.

4 Vård- och omsorgsnämnden

4.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget 2016 fastställs enligt följande

Bruttokostnader	632 200 tkr
Intäkter	69 000 tkr

4.2 Pengen för olika verksamhetsområden fastställs enligt bilagor 6-7.

4.3 Taxor och avgifter för olika verksamhetsområden fastställs enligt bilagor 15-16.

5 Produktionsstyrelsen

Investeringsbudget för 2016 för de enheter som kan stå för kapitalkostnader pga. gjorda investeringar fastställs enligt följande

5.1 Investering 4 000 tkr

5.2 Taxor och avgifter för måltidsverksamhet fastställs enligt bilaga 17.

6 Socialnämnden

6.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget 2016 fastställs enligt följande

Bruttokostnader	134 800 tkr
Intäkter	42 200 tkr

6.2 Taxor och avgifter för familjerådgivning fastställs enligt bilaga 18.

Forts. nästa sida

Justerares signaturer

Utdragsbestyrkande

Forts. KF § 8:3

7 Byggnadsnämnden

7.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget 2016 fastställs enligt följande

Bruttokostnader	44 550 tkr
Varav samhällsbetalda resor exkl. adm. 20 200 tkr	
Intäkter	11 100 tkr

7.2 Investeringsbudget 2016 fastställs enligt följande

Investeringar (Trafik)	
Summa utgifter	2 500 tkr
Summa inkomster	300 tkr

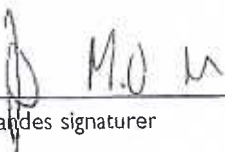
7.3 Taxor och avgifter för olika verksamhetsområden fastställs enligt bilaga 19.

8 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

8.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget 2016 fastställs enligt följande

Bruttokostnader	12 400 tkr
Intäkter	5 200 tkr

8.2 Taxor och avgifter för olika verksamhetsområden fastställs enligt bilaga 20.

Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

9 Kommunstyrelsen

9.1 Bruttokostnader och intäkter för driftbudget samt investeringsbudget 2016 fastställs enligt följande

Bruttokostnader	248 800 tkr
Intäkter	79 000 tkr

9.2 Investeringsbudget 2016 fastställs enligt bilaga 22 (kortfattad sammanställning enligt följande)

Investeringar	Utgifter	Inkomster
Oförutsedd	1 500 tkr	
IT	3 000 tkr	
SBF		
Attraktiv offentlig plats	19 830 tkr	500 tkr
Stadsutveckling/Trafikplan	24 500 tkr	8 100 tkr
Gator & vägar, reinvesteringar	11 300 tkr	120 tkr
Beläggningsåtgärder	8 450 tkr	340 tkr
Omvandlingsområden	21 800 tkr	5 040 tkr
Gång och cykelvägar	12 050 tkr	900 tkr
Kultur & fritid	5 870 tkr	
Mät (digitala kartor)	2 700 tkr	
Summa investeringar	111 000 tkr	15 000 tkr

9.3 Taxor och avgifter för olika verksamhetsområden fastställs enligt bilaga 21.

Övergripande nivå

10. Resultat-, finansierings- och balansbudget för år 2016 fastställs.

11. Planeringsramar för år 2017 och 2018 fastställs.

Forts. nästa sida

 M.O.M

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Forts. KF § 8:3

12. Utdebitering fastställs för 2016 till 18:17 per skattekrone inkl. skatteväxling på 2 öre dvs. sänkning med 50 öre exkl. skatteväxlingen jämfört med år 2015. Utdebitering för 2016 inkl. 2 öre skatteväxling uppgår till 18:17 per skattekrone.

13. Kommunens internränta fastställs till 2,4 % för år 2016.

14. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utföra redaktionella justeringar.

15. 50 % av årets resultat för 2015 som överstiger 2 % av eget kapital ska reserveras för pensionsåtagandena i balansräkning under posten eget kapital. Övriga 50 % kommer att hanteras i samband med resultatutjämningsreserv.

16. Borgensavgift för berörda kommunala bolag fastställs med 0,35 % av borgensåtagandet för år 2016.

17. Förändring av placeringsreglemente fastställs enligt bilaga 23.

18. Friskvårdsbidrag, avseende anställda inom Österåkers kommun, för 2016 höjs från 1 300 till 1 600 kr/år och person dvs. en höjning med 300 kr per år.

19. Respektive nämnd/styrelse får i uppdrag att upprätta internbudget enligt Kommunfullmäktiges ramar.

20. Respektive nämnd/styrelse får i uppdrag att arbeta vidare med måluppfyllelse med hänsyn till Kommunfullmäktiges inriktningsmål och indikatorer.

21. Respektive nämnd/styrelse får i uppdrag att redovisa läget för riktade bidrag vid månadsuppföljning per mars och september enligt ekonomienhetens mall.

Särskilda uppdrag

22. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att följa upp sporthallens verksamhet bl.a. öppettider under loven.

Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

23. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag för modern digital teknik och lämplig lokal för stimulerande fritidsverksamhet för barn och ungdomar i samråd med Barn-och ungdomsrådet.
24. Skolnämnden får i uppdrag att utveckla modellen för uppföljning av både skolor och förskolor. Det bör framgå ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat samt effekter. Återrapportering till Kommunstyrelsen ska ske tillsammans med budgetförslag 2017 under aug/sep. 2016.
25. Skolnämnden får i uppdrag att utreda och fastställa kapacitet (lokalutrymme för antal barn och elever) i samtliga grundskolor och förskolor i kommunen.
26. Skolnämnden får i uppdrag att se över budget för tilläggsbelopp/särskild stöd inom gymnasieskolan inför budget 2017.
27. Skolnämnden får i uppdrag att utreda möjligheter för "Komtek" eller liknande verksamhet inom förskola och skola för att stärka barn och elevers kunskap och intresse inom naturvetenskap/Teknik.
28. Skolnämnden får i uppdrag att utreda möjligheter för elever att välja maträtt (t.ex. genom en app) i skollunchen dagen innan i syfte att minska matsvinnet och få möjlighet att betygsätta skolmåltiden.
29. Skolnämnden får i uppdrag att fördela sökbara projektmedel för skolor som vill ta fram projekt "från jord till bord" för att öka användningen av närodlat mat i skolmåltiden.
30. Skolnämnden får i uppdrag att undersöka intresset för naturskola.
31. Skolnämnden får i uppdrag att förbättra möjligheterna till stöd i förskola och skola för barn och elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) samt insatser genom pedagogcentrum för föräldrar och andra målgrupper kring barn och elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Forts. nästa sida

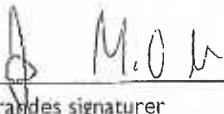

Forts. KF § 8:3

32. Skolnämnden får i uppdrag att inrätta Pedagogcentrum som en permanent verksamhet.
33. Skolnämnden får i uppdrag att se över resursfördelning för idrottshallar för samtliga skolor/huvudmän.
34. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheter för medicinsk ansvarig för rehab som ett pilotprojekt under 2016.
35. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att se över ersättningsnivåer (pengstrukturen) i "Daglig verksamhet" och "Stöd & service" i samråd med ekonomienheten.
36. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheter för att införa "Träffpunkt Rydbo" liknande det i Roslags- Kulla.
37. Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheter för daglig verksamhet för äldre över 67 år med funktionsnedsättning.
38. Vård- omsorgsnämnden får i uppdrag att se möjligheten för utveckling av dagverksamhet för äldre "Fyren" genom bl.a. utökad lokal.
39. Vård- omsorgsnämnden får i uppdrag att se över förutsättningar för palliativ vård i samråd med Stockholms läns landsting (SLL).
40. Vård- omsorgsnämnden får i uppdrag att se över förutsättningar och kriterierna för hemtjänstverksamheten på Ljusterö bl.a. restid inom tre olika zoner. Detta ska redovisas senast januari månad 2016 till Kommunstyrelsen.
41. Socialnämnden får i uppdrag att utreda bästa förutsättningar för ensamkommande barns skolgång i samråd med skolnämnden.
42. Socialnämnden får i uppdrag att höja bidrag till kvinnojouren från 1 kr per invånare till 2 kronor per invånare.

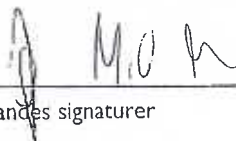
Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

43. Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i uppdrag att utöka tillsynsverksamheten inom nämndens ansvarsområde.
44. Produktionsstyrelsen får i uppdrag att ta fram prioritering och plan för upprustning inom friluftsanläggningar.
45. Kommunstyrelsen får i uppdrag att kartlägga kommunägda fastigheter (kommunens anläggningar) med nulägebeskrivning och löpande ansvar för inre- och yttre underhåll samt intäkter från eventuellt kontrakt med olika intressenter.
46. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda samhällsbyggnadsförvaltningens kostnadsutveckling som helhet (drift, investering, exploateringsredovisning samt markförsäljning). Detta ska redovisas senast mars 2016.
47. Kommunstyrelsen får i uppdrag att den tillfälliga bussen till Domarudden fortsätter under 2016 -2017.
48. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag till en Gång-, cykel- och ridled (GCR-led) mellan Ljusterö torg och Linanäs i samverkan med Trafikverket, boende, näringsidkare (via bl.a. Visit Roslagen) samt markägare.
49. Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över möjligheterna och förutsättningarna att införa en närtrafikbuss på Ljusterö i samarbete med Trafikförvaltningen i Stockholm.
50. Kommunstyrelsen får i uppdrag att implementera och kommunicera internt och externt de nya miljömålen genom bl.a. kampanjer riktade bland annat till kommuninvånare.
51. Kommunstyrelsen får i uppdrag att uppnå en god ekologisk status genom riktade insatser för mark och vattenmiljöåtgärder.
52. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag till åtgärdsplan för blå- och grönstruktur samt naturvård.

Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

53. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett skärgårds- och landsbygdsprogram i samband med översiktsplan.
54. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda arvode/reseersättning till ickepolitiker i råden.
55. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda ny konstgräsplan med tält i närheten till den planerade multihallen på Näsvägen.
56. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheter för pendelbåt till Stockholm i samverkan med Vaxholmbolaget.
57. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheter för turbåt från Österskärs havsbad ut i Skärgården i samverkan med berörda intressenter.
58. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheter för spolplatta vid kommunal upptagningsplats vid Trälhavets båtklubb (TBK).
59. Kommunstyrelsen får i uppdrag att teckna hyresavtal med Förvaltnings AB Ljusterö Torg för Mötespunkt/servicepunkt Ljusterö under två år. En utvärdering ska ske senast juni 2017.
60. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan för upprustning av Rydbo IP tillsammans med finansieringsförslag i samverkan med markägaren.
61. Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över möjligheterna för inköp av domarringen på Norrö (Norrö 2:61) till lägsta möjliga pris i samband med detaljplanläggning.
62. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda miljöcertifiering för kommunen.
63. Armada Fastighet AB får, inom ramen för gällande ägardirektiv, som direktiv, att bygga ladd stolpar vid Alceahuset på fram och baksidan.

Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

64. Armada Fastighet AB får, inom ramen för gällande ägardirektiv, som direktiv, att ta del av statsbidrag för förbättrade skolmiljöer och äldreboende

Reservationer

Ledamöterna för (S), (MP), (V), (SÖ) och (RP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Notering till protokollet

Det noteras till protokollet att Margareta Olin (S) ej deltagit i beredningen av ärendet, i den del det gäller revisorernas budget för år 2016.

Sammanfattning

Ärendet avser beslut avseende budget 2016 med plan 2017-2018. Resterande debatt vilken bordlades tidigare under dagens första sammanträde kommer även att hanteras under detta ärende.

Kommunstyrelsens budgetförslag för år 2016 innebär att verksamhetens nettokostnader uppgår till 1 991 000 tkr vilket motsvarar knappt 99 % av skatteintäkterna inkl. utjämning mm. Utdebiteringen är beräknad på 18:17 dvs. en sänkning med 50 öre exkl. 2 öre skatteväxling jämfört med innevarande år. Resultatbudgeten för år 2016 uppgår till 35 600 tkr. Nämndernas bruttokostnader beräknas till 2 240 200 tkr och intäkterna 288 130 tkr. Investeringsbudgeten uppgår till 117 500 tkr (utgifter) och 15 300 tkr (inkomster). Kommunfullmäktiges inriktningsmål och indikatorer tillsammans med nämndernas resultat mål för respektive inriktningsmål bifogas som bilaga 24.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 2015-10-21, § 12:6.
- Ekonomienhetens tjänsteutlåtande daterat 2015-10-19.

Debatt genomförs

Resterande del av debatt genomförs i enlighet med utsänd instruktion.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher (M), jämte Peter Bilow (L), Jeanette Widén (M), Kenneth Netterström (M), Mikael Ottosson (KD), Monica Kjellman (I), Christina Funhanmar (M) och Hampe Klein (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag till budget 2016 med plan 2017-2018, **bilaga (KS)**.

Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

Ann-Christine Furustrand (S) jämte Jörgen Palmberg (S), Marie Ende (S), Anas Abdullah (S), Francisco Contreras (V), Ingela Westerlund (S), Rosita Olsson Palmberg (S), Jonas Jonsson (MP), Michael Solander (MP) och Mats Larsson (S) yrkar bifall till "Samverkansbudget, det bästa för Österåker" (**Samverkansbudget**).

Mathias Lindow (L) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag till budget 2016 med plan 2017-2018, **bilaga (KS)** samt yrkar på ett förtydligande genom tillägg i bilaga 1, sid 1 av 3, Taxa 1 genom att lägga till ordet "pensionärsföreningar" i texten, så att det framgår att Taxa 1 också omfattar pensionärsföreningar.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att förslaget till revisorernas budget för år 2016 ej omfattas av Kommunstyrelsens beredning.

Ordföranden informerar om de redaktionella ändringar jämte förtydliganden som skett avseende Kommunstyrelsens förslag, vilka framgår i den utskickade sammanställningen "Redaktionella ändringar jämte förtydliganden avseende Kommunstyrelsens förslag till beslut i ärendet gällande Budget 2016, plan 2017-2018".

Därutöver har, på sammanträdet, förtydligande genom tillägg yrkats avseende bilaga 1, sid 1 av 3, Taxa 1.

Ordföranden frågar fullmäktige om de redovisade redaktionella ändringarna, förtydligandena och förtydligande tillägget kan inbegripas i Kommunstyrelsens förslag och finner frågan med ja besvarad.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag avseende budget 2016 med plan 2017-2018 inklusive respektive förslag om utdebitering (skattesats) för år 2016.

Ordföranden ställer Kommunstyrelsens förslag inklusive utdebitering (skattesats) om 18:17 per skattekrona mot "Samverkansbudget, det bästa för Österåker" inklusive utdebitering (skattesats) om 18:65 per skattekrona och finner att fullmäktige beslutat i enlighet med Kommunstyrelsens förslag.

Omröstning

Votering begärs och verkställs med ja-röst för bifall till Kommunstyrelsens förslag och nej-röst för bifall till "Samverkansbudget, det bästa för Österåker".

Omröstningen utfaller med 27 ja-röster, 23 nej-röster och 1 har avstått. Kommunfullmäktige har således beslutat i enlighet med Kommunstyrelsens förslag inklusive utdebitering (skattesats) för 2016 om 18:17 per skattekrona.

Forts. nästa sida

Forts. KF § 8:3

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar därefter att timmen är sen och frågar om resterande ärenden på dagordningen kan bordläggas och behandlas vid fullmäktiges decembersammanträde samt finner frågan med ja besvarad.
Sammanträdet avslutas.

Bilaga (KS)

Bilaga (Samverkansbudget)

Bilaga Omröstningslista KF § 8:3

Expedieras

– Kansliet, Ekonomienheten, Controllern (samtliga), Samtliga nämnder i Österåkers kommun,
De förtroendevalda revisorerna, Armadakoncernen, Roslagsvatten AB

KOMMUNFULLMÄKTIGE I ÖSTERÅKERS KOMMUN

KF 8/2015

2015 11 23

Bilaga 8:3/2015

Mandatfördelning M:14, S:12, L:5, C:2, KD:2, ÖP:2, RP:5, V:2, MP:4, SD:2, SÖ:1

Parti	Ledamöter			Ja	Nej	Avstå
	Namn	Närvar	Ersättare			
(M)	Michaela Fletcher	X		X		
(M)	Hampe Klein	X		X		
(M)	Christina Funhammar	X		X		
(M)	Kenneth Netterström	X		X		
(M)	Ingela Gardner		Josefine Radonné (M)	X		
(M)	Pär Lindfors	X		X		
(M)	Jeanette Widén	X		X		
(M)	Conny Söderström	X		X		
(M)	Mats Högbrandt	X		X		
(M)	Anneli Hogreve	X		X		
(M)	Bror Jansson	X		X		
(M)	Anneli Widén	X		X		
(M)	Mats Beining	X		X		
(L)	Bengt Svensson		Peter Bilow (L)	X		
(L)	Monica Kjellman	X		X		
(L)	Ritva Elp	X		X		
(L)	Mathias Lindow	X		X		
(L)	Lars Österlind	X		X		
(C)	Michaela Haga	X		X		
(C)	Björn Pålhammar	X		X		
(ÖP)	Lennart Berneklint	X		X		
(ÖP)	Franz Heinel	X		X		
(KD)	Arne Ekstrand		Kerstin Sundberg (KD)	X		
(KD)	Mikael Ottosson	X		X		
(S)	Ann-Christine Furustrand	X			X	
(S)	Jörgen Palmberg	X			X	
(S)	Anas Abdullah	X			X	
(S)	Rosita Olsson Palmberg	X			X	
(S)	Marie Ende	X			X	
(S)	Roger Svalhede		Tommy Rindevall (S)	X		
(S)	Ingela Westerlund	X		X		
(S)	Anders Pettersson	X		X		
(S)	Anna-Sara Viklund	X		X		
(S)	Mats Larsson	X		X		
(S)	Kristina Embäck	X		X		
(V)	Francisco Conteras	X		X		
(V)	Bo Edlén		Andreas Lennkvist Manriquez (V)	X		
(MP)	Michael Solander	X		X		
(MP)	Heidi Stapf Ekström	X		X		
(MP)	Jonas Jonsson	X		X		
(MP)	Kristin Hagegård	X		X		
(RP)	Björn Molin	X		X		
(RP)	Sven Ragnelid	X		X		
(RP)	Roger Johansson		Lars Magnusson (RP)			X
(RP)	Björn Rapp	X		X		
(RP)	Ivar Horst	X		X		
(SD)	Peter Wihner	X		X		
(SD)	Lennart Ljungqvist	X		X		
(SÖ)	Marie Wengse	X			X	
(S)	Margareta Olin	X			X	
(M)	Johan Boström	X		X		
	RESULTAT			27	23	1

M.O 4

12.9

Tillsyn av myndighetsutövning enligt SoL och LSS – en sammanställning av tre tillsyner i Stockholms län och Region Gotland

Till socialnämnd eller motsvarande

Tillsyn genomförd av kommunernas myndighetsutövning 2015, inom LSS, barn och unga samt personer med insatser dygnet runt

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedriver tillsyn bland annat över verksamheter inom socialtjänstområdet. Syftet med tillsynen är att granska att verksamheterna uppfyller lagstadgade krav och upprätthåller en god kvalitet. Tillsynens mål är att bidra till en säker vård och omsorg med god kvalitet.

Under 2015 har IVO genomfört tillsyner av socialnämnder eller motsvarande i Stockholms län och Region Gotland. Tillsynen har omfattat följande områden:

- ⊙ Socialtjänstens myndighetsutövning när det gäller LSS
- ⊙ Socialtjänstens myndighetsutövning när det gäller barn och unga
- ⊙ Socialtjänstens myndighetsutövning för personer i ordinärt boende som har beslutade insatser dag, kväll och natt.

Tillsynens resultat har återförts till granskade kommuner i samband med återföringsdialoger och vid konferensen IVO-dagen den 9 november 2015.

En sammanställning av de tre tillsynerna bifogas.

Med vänlig hälsning

Sabina Wikgren Orstam
Avdelningschef

Tillsyn av myndighetsutövning enligt SoL och LSS

– en sammanställning av tre tillsyner
i Stockholms län och Region Gotland

Tillsyn av myndighetsutövning enligt SoL och LSS

Detta PM är en sammanställning av tre tillsyner som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har genomfört i Stockholms län och på Region Gotland under 2015. Fokus i tillsynsynen har varit att granska myndighetsutövning.

Myndighetsutövning är ett av de riskområden som IVO har identifierat i sin riskanalys. Syftet med riskanalysen är att IVO:s arbete ska bidra till en säker vård och omsorg med god kvalitet. Genom att identifiera vilka områden som är mest angelägna att granska kan tillsynens resurser användas på ett så effektivt sätt som möjligt.

Sammanlagt har tio kommuner och sju stadsdelsnämnder ingått i tillsynen. Tillsynen har omfattat granskning av myndighetsutövning enligt LSS, om nämnderna säkerställer verkställighet av beslutade hemtjänstinsatser och om nämnderna följer upp vården av barn och unga som är placerade i familjehem. De övergripande iakttagelserna från tillsynen är att:

- ⊗ Tillsynen visar på brister i rättssäkerhet för den enskilde inom myndighetsutövning enligt LSS
- ⊗ Nämnderna behöver utveckla sitt arbete med att formulera mål kopplade till beslutad hemtjänstinsats
- ⊗ Nämnderna överväger inte alltid i tid om barn i familjehem fortfarande är i behov av den vård de får. Nämnderna genomför heller inte alltid besök i familjehem och samtal med barn regelbundet.

Nedan presenteras var och en av tillsynerna mer utförligt.

Tillsyn av myndighetsutövning enligt LSS

IVO genomförde under 2015 tillsyn av myndighetsutövningen vid beslut om insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Granskningen omfattade tre kommuner i Stockholms län och tre stadsdelsnämnder i Stockholms stad. IVO vill med denna sammanställning lyfta några iakttagelser från tillsynen.

I slutet av sammanställningen finns en mer detaljerad redogörelse av hur tillsynen genomfördes och vilka beslut som fattades i samband med den.

Iakttagelser från tillsynen tyder på brister i rättssäkerheten för den enskilde

Tillsammans visar iakttagelserna som lyfts fram i sammanställningen att det finns risk för brister i rättssäkerheten för den enskilde. Dessa iakttagelser är:

- ⊙ Stor omsättning av personal i flera kommuner och stadsdelsnämnder
- ⊙ Beslut om insatser följs inte alltid upp i tid
- ⊙ Kommunerna har svårigheter att verkställa beslut om boende och kontaktperson enligt LSS

Utöver dessa iakttagelser vill IVO också lyfta fram en positiv iakttagelse. Tillsynen visade att dokumentationen som förs i samband med myndighetsutövning har utvecklats.

Stor personalomsättning i flera kommuner och stadsdelsnämnder

En av de riskfaktorer som IVO särskilt betonar i sin riskanalys är brist på kontinuitet. Orsaken till bristande kontinuitet kan vara en hög personalomsättning som också kan påverka handläggningstiderna. Vid inspektionerna framkom att flera av de granskade kommunerna och stadsdelsnämnderna har haft eller har en stor omsättning av personal.

En av kommunerna uppgav exempelvis att personalomsättningen uppgick till 90 procent under hösten 2014. I en annan kommun skulle sju av nio handläggare avsluta sin anställning till sommaren 2015.

Den höga personalomsättningen skapar svårigheter för kommunerna och stadsdelsnämnderna både på strukturell nivå och på individnivå.

På strukturell nivå anser IVO att det kan vara svårt att skapa och behålla en bra struktur och stabilitet i arbetet när en stor del av personalgruppen slutar.

På individnivå innebär den höga personalomsättningen att det är svårt för kommunerna att rekrytera och behålla handläggare med rätt kompetens. De som rekryteras är ofta nyutbildade och har bra formella kunskaper. Men de tenderar att sakna både praktisk erfarenhet av myndighetsutövning och sakkunskap om funktionsnedsättning och LSS.

I slutändan riskerar dessa problem att gå ut över de personer som är i behov av och har rätt till samhällets stöd. För den enskilde innebär det en känsla av otrygghet att ständigt möta nya handläggare.

Beslut om insatser följs inte alltid upp i tid

Det är alltid den beslutande nämnden som har ansvaret för att den enskilde får den insats som beviljats.

Flera av de granskade kommunerna hinner inte alltid följa upp sina beslut om insatser i rätt tid. Lösningen blir ofta att den enskildes insats fortsätter i väntan på att ett nytt beslut fattas av handläggaren.

När nämnderna inte följer upp besluten i tid innebär det att myndighetsutövningen inte är rättssäker. Justitieombudsmannen har slagit fast att det varken är godtagbart att den enskilde får besked om fortsatta insatser långt efter att beslutet upphört att gälla eller att insatsen fortsätter utan ett giltigt beslut.¹

Svårt för kommuner och stadsdelsnämnder att verkställa beslut om boende och kontaktperson

Flera av de granskade kommunerna har svårigheter att verkställa beslut om bostad med särskild service för vuxna. Några kommuner angav också att det är svårt att verkställa beslut om kontaktperson på grund av att det är svårt att rekrytera en person som överensstämmer med den enskildes önskemål.

I väntan på att den enskildes beslut ska verkställas erbjuds den enskilde andra insatser som till exempel personlig assistans, boendestöd eller korttidsvistelse utanför det egna hemmet.

Dokumentationen har utvecklats

IVO lyfter i sin riskanalys fram dokumentationsbrister i myndighetsutövningen som en riskfaktor. Resultatet från denna tillsyn visar att denna riskfaktor inte stämmer in på de granskade kommunerna och stadsdelsnämnderna. IVO bedömer att nämndernas dokumentation i samband med deras myndighetsutövning i stort uppfyller kraven i gällande lagar och föreskrifter.

Tillsynens genomförande

I tillsynen granskades sammanlagt tre kommuner i Stockholms län och tre stadsdelsnämnder i Stockholms stad:

TILLSYNSOBJEKT	DIARIENUMMER
Botkyrka kommun	8.5-8861/2015
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd	8.5-8863/2015
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	8.5-8864/2015
Södermalm stadsdelsnämnd	8.5-8865/2015
Täby kommun	8.5-8866/2015
Österåker kommun	8.5-8867/2015

Syftet med tillsynen var att bidra till en mer rättssäker myndighetsutövning i socialtjänsten. Myndighetsutövning är ett av de riskområden som IVO har identifierat i sin riskanalys. Syftet med riskanalysen är att IVO:s arbete ska bidra till en säker vård och omsorg med god kvalitet. Genom att identifiera vilka

¹ Justitieombudsmannen, *Fråga om förutsättningar för att tidsbegränsa beslut om insatser enligt LSS* (diarienummer 4207-2000).

områden som är mest angelägna att granska kan tillsynens resurser användas på ett så effektivt sätt som möjligt.

Tillsynens mål var att se till att nämnderna uppfyller krav och mål enligt lagar, förordningar och föreskrifter samt att nämnderna säkerställer att arbetet bedrivs med en god kvalitet. Fokus i tillsynsinsatsen har varit att granska myndighetsutövning enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I tillsynen granskades nämndernas organisation, personal och kompetens, handläggning och dokumentation, verkställighet av beslut och uppföljning, intern och extern samverkan, kvalitet i myndighetsutövning, hantering av synpunkter och klagomål.

På samtliga tillsynsobjekt genomfördes förannämlda inspektioner. Inför inspektionen fick nämnden besvara ett antal frågor genom en enkät. Under inspektionen intervjuades chefer och LSS-handläggare.

Utöver det begärde IVO in följande uppgifter:

- ⊕ 10 senaste besluten avseende insatsen kontaktperson enligt 9 § 4 LSS.
- ⊕ 10 senaste besluten avseende insatsen bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS.

IVO arrangerade en återföringsdialog där representanter från samtliga tillsynsobjekt och från intresseorganisationerna fick ta del av tillsynens iakttagelser. Dialogen var också ett tillfälle för kommunerna och stadsdelsnämnderna att utbyta erfarenheter och diskutera gemensamma utmaningar kopplade till IVO:s iakttagelser.

IVO strävar efter ett brukarperspektiv i sin tillsyn

Inför tillsynen gavs intresseorganisationer möjlighet att lämna synpunkter på den planerade tillsynen. Dessa organisationer var Riksförbundet Attention, Autism- och Aspergerförbundet och Riksförbundet FUB.

IVO:s beslut i samband med tillsynen

I samband med tillsynen ställde IVO krav på åtgärd mot ett av tillsynsobjekten. Kravet gällde att nämnden ska säkerställa att inkomna rapporter, klagomål och synpunkter analyseras enligt 5 kap. 6 § Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Tillsyn av om nämnden säkerställer verkställighet av beslutade hemtjänstinsatser

Detta PM är en sammanställning av en tillsynsinsats som IVO har genomfört i Stockholms län under 2015. Fokus i tillsynsinsatsen har varit att granska myndighetsutövning.

Myndighetsutövning är ett av de riskområden som IVO har identifierat i sin riskanalys. Syftet med riskanalysen är att IVO:s arbete ska bidra till en säker vård och omsorg med god kvalitet. Genom att identifiera vilka områden som är mest angelägna att granska kan tillsynens resurser användas på ett så effektivt sätt som möjligt.

För att granska att uppdrag som överlämnas till olika hemtjänstutförare också följs upp och genomförs med god kvalitet genomförde IVO en tillsyn av tre socialnämnder i Stockholmsområdet. I denna PM presenteras iakttagelser från denna tillsyn. I slutet finns även en genomgång av hur tillsynen genomfördes.

Nämnderna behöver utveckla sitt arbete med att formulera mål kopplade till beslutad insats

Efter att en enskild får beslut om hemtjänst ska hemtjänstutföraren få ett uppdrag från nämnden där målet för den beviljade insatsen ska framgå. Utföraren ska sedan planera hur insatsen i praktiken ska genomföras för att nå målet.

Resultatet från tillsynen visar att nämnderna behöver utveckla arbetet med formuleringen av dessa mål. De mål som finns är alltför ofta otydliga, övergripande och för generellt hållna. Det är främst på två punkter som IVO anser att nämnderna behöver förbättra sitt arbete:

- ② I nämndernas uppdrag till utföraren
- ② I dokumentationen avseende uppföljning av insatser mot fastställda mål

Nedan finns en beskrivning av dessa två förbättringsområden.

Nämndernas uppdrag till utförarna saknar tydliga mål och former för uppföljning

Tillsynen visar att de granskade nämnderna kan bli tydligare i hur de formulerar insatsens uppdrag på två punkter. Dels vilka mål som ska uppnås med insatsen och dels hur nämnden ska följa upp insatsen.

Gällande vad som ska uppnås med insatsen så ska uppdraget innehålla aktuella och tydliga uppgifter om vilket eller vilka mål som ska uppfyllas. Målen ska brytas ner och på en konkret nivå ange vad som är önskvärt att uppnå med den insats som har beviljats den enskilde. Tillsynen visar att de tre granskade nämnderna inte fullt ut uppfyller dessa krav. Målen är istället alltför allmänt hållna för att kunna användas som mål för genomförande och uppföljning av de enskildas insatser.

En nyckel för att gå från allmänna till konkreta mål är att öka brukarnas delaktighet. Den person som ska ta emot hemtjänsten har ofta en egen uppfattning

om vad hon eller han vill uppnå med insatsen, vilket kan vara till stor hjälp för nämnderna i arbetet med att formulera tydliga mål för hemtjänstinsatsen.

Hur nämnden ska följa upp den enskilda insatsen ska framgå i uppdraget. Även här visar tillsynen att nämnderna behöver bli tydligare.

Utvecklingsbehovet kopplar tillbaka till det faktum att nämnderna inte formulerar tydliga mål i samband med att de beslutar om insats. Med väl formulerade och uppföljningsbara mål ökar inte bara nämndernas möjlighet att ge tydligare uppdrag. Det ökar också tydligheten i vad som ska följas upp.

Biståndshandläggarnas och utförarnas dokumentation behöver tydliggöras avseende uppföljning av insatser mot fastställda mål

För att kontrollera så att den enskilde verkligen får den hemtjänstinsats som beslutats ska socialnämnden följa upp utförarens arbete. Tillsynen visar att nämnderna genomför uppföljningar. Tillsynen visar också att det inte framgår av dokumentationen om uppföljningen sker utifrån fastställda mål. Även detta är ett förbättringsområde för samtliga nämnder som har granskats i tillsynen.

Hur tillsynen genomfördes

I tillsynen granskades tre socialnämnder i Stockholmsområdet under 2015:

SOCIALNÄMND	DIARIENUMMER
Norrmalms stadsdelsnämnd	8.5-8526/2015
Skarholmens stadsdelsnämnd	8.5-8528/2015
Solna Stad omvårdnadsnämnden	8.5-8525/2015

Bakgrunden till tillsynen är tidigare klagomål och lex Sarah-anmälningar som inkommit till IVO. Dessa har visat att felaktigt givna insatser och brister i informationsöverföring utgör ett riskmoment för kvaliteten på de äldres hemtjänst.

Inom ramen för tillsynen genomfördes intervjuer med biståndshandläggare, granskning av dokumentation i beställar- och utförarled, och enkät till utförarna följt av ett gemensamt möte. Enkäten besvarades av chefer och hemtjänstpersonal på sammanlagt 14 hemtjänstutförare.

IVO strävar efter ett brukarperspektiv i sin tillsyn

Inför tillsynen bjöd IVO in regionala pensionärsföreningar till ett möte. På mötet tog myndigheten del av föreningarnas synpunkter på de frågeställningar som skulle tas upp i tillsynen. Inom ramen för tillsynen genomförde IVO även telefonintervjuer med nio brukare. Tre på vardera nämnd.

IVO:s beslut i samband med tillsynen

IVO ställde inte krav på åtgärd mot någon av de tre nämnderna som granskades.

Tillsyn av nämndernas uppföljning av vården av barn och unga som är placerade i familjehem

---

För att granska om nämnderna följer upp vården av barn och unga som vårdas i familjehem i enlighet med lagens krav har IVO genomfört en tillsyn av åtta nämnder i Stockholms län och Region Gotland.

I detta PM presenteras iakttagelser från tillsynen. I slutet redogörs för hur tillsynen genomfördes och vilka beslut IVO fattat i samband med den.

Iakttagelser från tillsynen

IVO har särskilt granskat om nämnderna gör överväganden och omprövningar av vården, om barnen och de unga har en särskilt ansvarig socialsekreterare, hur nämnderna haft kontakt med barnen, de unga, familjehemmen och vårdnadshavarna samt vilka delområden som uppföljningen av vården har omfattat.

IVO har uppmärksammat att

- ⊙ Överväganden av vården sker inte alltid inom sex månader
- ⊙ Särskilt utsedd socialsekreterare finns – för de flesta barnen – men dokumenteras inte
- ⊙ Besök i familjehem och samtal med barn genomförs inte alltid regelbundet
- ⊙ Barnets behov följs upp – men dokumentation av uppföljning av tandvård inom området hälsa saknas i några fall

Överväganden av vården sker inte alltid inom sex månader

När ett barn vårdas i ett annat hem än det egna, enligt SoL eller LVU, ska socialnämnden minst en gång var sjätte månad överväga om vården fortfarande behövs².

I en tredjedel av de ärenden IVO granskat har tiden mellan övervägandena överskridits med alltifrån några dagar upp till fyra månader.

När IVO, som en del i tillsynen, samlade nämnderna till ett gemensamt dialogmöte lyfte nämnderna ett antal olika orsaker till varför tidsgränserna för överväganden överskrids. Det handlar framförallt om att den stora omsättningen på personal bland handläggare och arbetsledare gör det svårt att upprätthålla en kontinuitet i verksamheten. Nämnderna menar också att antalet ärenden ökat, liksom tyngden och komplexiteten i ärendena. Vilket gör att handläggningen tar längre tid.

---

² 6 kap. 8§ socialtjänstlagen (2001:435), 13 § första stycket lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Under dialogmötet diskuterade nämnderna hur de kan göra för att följa tidsramen. Att göra en plan för året och att ha ett administrativt system som påminner om när det är dags var ett av de förslag som presenterades. Ett annat var att ha specifika barnhandläggare som jobbar i team med andra.

Barnen har särskilt ansvarig socialsekreterare – men dokumentation saknas

De barn och unga som vårdas i familjehem ska ha en särskild utsedd socialsekreterare³.

IVO:s tillsyn visar att majoriteten av barn och unga har en särskild socialsekreterare men att det inte alltid framgår av nämndens dokumentation vem det är. Tillsynen visar också att barnet inte alltid fått information om vem som är barnets socialsekreterare.

Under dialogmötet med nämnderna framkom att de upplever att de är bra på att informera barnen om vem som är deras socialsekreterare. Samtidigt håller nämnderna med om att de inte är bra på att dokumentera vem som är särskilt utsedd socialsekreterare och att barnet fått information om detta. Nämnderna anser själva att detta är en enkel sak att förbättra.

Besök i familjehem och samtal med barn genomförs inte alltid regelbundet

Socialnämnden ska noga följa vården av de barn och unga som vårdas i familjehem genom regelbundna besök i det hem där barnet eller den unge vistas och enskilda samtal med barnet eller den unge. Besöken bör göras minst fyra gånger per år, enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd⁴. Yngre barn samt barn och unga som nyligen placerats i ett familjehem kan behöva tätare kontakt.

De flesta nämnder besöker barnen regelbundet men undantagsvis bara någon gång om året eller mer sällan. Fyra besök per år kan vara svårt att hinna med. IVO har i sin granskning sett att några nämnder inte besökt de mycket små barnen med tillräcklig kontinuitet och regelbundenhet. Små barn kan inte på egen hand kontakta socialtjänsten ifall det föreligger något missförhållande. Det är därför mycket angeläget att nämnden gör täta besök i dessa hem.

Av granskningen framgår också att nämnden inte alltid samtalat enskilt med barnen. Det är svårt att utläsa av dokumentationen i akterna varför besök inte gjorts eller enskilda samtal i vissa fall inte genomförts.

När IVO, under tillsynen, samtalar med familjehemssekreterarna uttrycker de ofta en önskan om att kunna göra besök i familjehemmen mer ofta. Det är den del av arbetet man uppfattar som mest givande. Men det är svårt att hinna med exempelvis beroende på var familjehemmet ligger, eller om besöken ska samordnas med andra från nämnden.

Vid dialogmötet med de tillsynade nämnderna framkom att flera väljer att träffa barnet utanför familjehemmet när de gör besök. De menar att det är viktigt för barnets delaktighet att barnet får bestämma var de vill träffas. Andra deltagare vid mötet menade att det är viktigt att träffa barnet i familjehemmet för att till exempel se hur samspelet mellan barnet och familjehemsföräldrarna fungerar.

³ 6 kap 7 c § SoL

⁴ SOSFS 2012:11

IVO betonar att ett bra samtal med barnet på en annan plats än i familjehemmet inte ersätter besök och samtal i hemmet. Här har nämnderna en viktig roll. Det är också viktigt att dokumentera varför man inte träffat barnet om det inte varit möjligt.

Barnets behov följs upp

När socialnämnden följer upp vården för familjehemsplacerade barn och unga ska de särskilt uppmärksamma barnets eller den unges hälsa, utveckling, sociala beteende, skolgång samt relationer till anhöriga och andra närstående.⁵

Av den granskning IVO gjort framgår att nämnderna i tillräcklig utsträckning uppmärksammar de områden som nämns ovan. Hos några nämnder är det svårt att av dokumentationen utläsa om det görs en uppföljning av barnets tandhälsa.

Kommunerna använder Socialstyrelsens verksamhetssystem Barns behov i centrum, BBIC, i sin handläggning och uppföljning av ärenden som rör barn och unga. Systemet behöver kompletteras med material om hälsovård, menar nämnderna.

Hur tillsynen genomfördes

Tillsynen omfattade åtta socialnämnder i Stockholms län samt i Region Gotland och utfördes under våren 2015.

NÄMND	DIARIENUMMER
Socialnämnden Botkyrka kommun	8.5-7890/2015-9
Socialnämnden Värmdö kommun	8.5-7891/2015-8
Socialnämnden Norrtälje kommun	8.5-7892/2015-7
Socialnämnden Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd	8.5-7894/2015-6
Socialnämnden Ekerö kommun	8.5-7895/2015-11
Socialnämnden Älvsjö stadsdelsnämnd	8.5-7897/2015-10
Socialnämnden Region Gotland	8.5-7898/2015-11
Socialnämnden Täby kommun	8.5-7899/2015-11

Tillsynen genomfördes genom:

- ① **Granskning** av 8 – 10 slumpvis utvalda akter per nämnd rörande barn/unga upp till 18 år som varit familjehemsplacerade det senaste året
- ② Föranmälda **besök** på respektive nämnd
- ② Inledande och avslutande **samtal** med ansvarig arbetsledare för familjehemsplaceringar och familjehemssekreterare

Efter avslutad inspektion bjöd IVO in samtliga nämnder till en **återföringsdialog** där IVO redovisade resultaten från tillsynen och där det fanns utrymme för dialog kring de frågor som IVO granskat. Syftet med återföringsdialogen var att skapa ett

⁵ 6 kap. 7b § SoL och 13a § LVU

gemensamt lärande där IVO får ta del av de utmaningar som kommunerna har, och där kommunerna kan ta del av varandras arbetssätt och utbyta goda exempel.

IVO:s beslut i samband med tillsynsinsatsen

IVO har beslutat om krav på åtgärder i sju av de åtta ärendena. I ett ärende avslutades tillsynen utan krav på åtgärd. De krav på åtgärder som IVO ställt handlar om att nämnderna ska säkerställa att de:

- ⊗ minst en gång var sjätte månad överväger om vården av de barn och unga som vårdas i familjehem fortfarande behövs (4 av 8 nämnder)
- ⊗ vid uppföljningen av vården av de barn som vårdas i familjehem regelbundet besöker det hem där barnen vistas (4 av 8 nämnder)
- ⊗ vid besök samtala enskilt med barnen och de unga (2 av 8 nämnder).